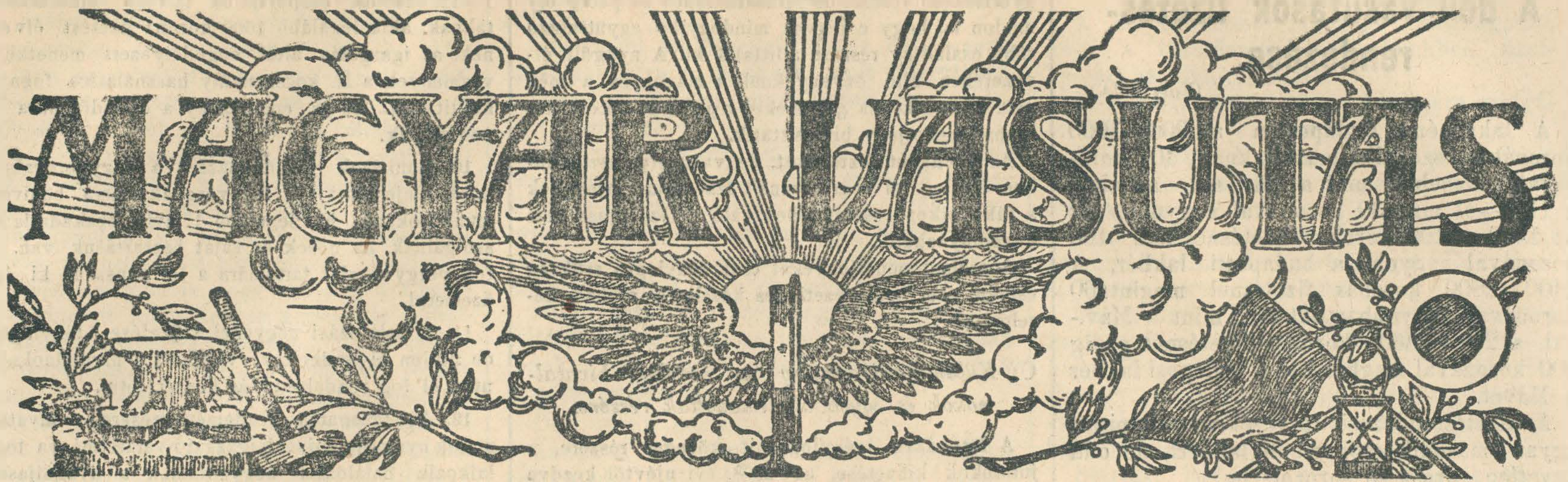

A VASUTI MUNKÁSOK ORSZÁGOS SZÖVETSÉGÉNEK HIVATALOS LAPJA.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Budapest, VII., Garay-utca 16. szám, II. emelet, 9,
ahová minden levél és küldemény címzendő.

Megjelenik
minden héten
pénteken.

Előfizetési árak:
Egy hóra — — — — — 80 kor. Félévre — — — — — 4.80 kor.
Negyedévre — — — — — 2.40 „ Egyes szám — — — — — 20 „
A Szövetség tagjai díjtalanul kapják.

NYILT LEVÉL

Nagyméltóságú KOSSUTH FERENC kereskedelmi magy. kir. miniszter urhoz.

1907. évi XLIX. törvényekről
a vasuti szolgálati rendtartásról.

(Szentelést nyert 1907. évi augusztus
hó 16-án. — Kihirdetett az „Országos
Törvénytár”-ban 1907. évi augusztus
hó 20-án.)

Mi e törvényeket s mindazt, ami
abban foglaltatik, összesen és egyen-
ként helyesnek, kedvesnek és elfoga-
dottak vallván, ezennel királyi hatal-
munkánál fogva helyben hagyjuk, meg-
erősítjük és szentesítjük, s mind
Magunk megtartjuk, mind más Híveink
által megtartatjuk.

Kelt Ischlben, ezerkilencszázhetedik
évi augusztus hó tizenhatodik napján.
Ferenc József, s. k.

Kegyelmes Ur!

A fenti törvények zárórészét a vasutasok
tízezeinek nevében ajánljuk Nagyméltó-
ságod szives figyelmébe, hogy mint annak
a kormánynak a kereskedelmi minisztere,
amely kormány a jogfolytonosság és a tör-
vények uralmának helyreállítására vállalt
kötelezettséget, hogy ezt a fenti idézetet
megszivlelni kegyeskedjék.

Az a kormány, amelynek Nagyméltóságod
is tagja, a fenti törvényt ellenjegyezte s
igy méltán fordulhatunk Nagyméltóságod-
hoz, hogy a fenti törvényeknek — éppen
a jogfolytonosság kedvéért — szerezze vissza
az erkölcsi értékét. Mert a törvényen csorbát
ütöttek. Ki? Kik? Munkásgyűlölettől el-
vakult emberek-e? Avagy a vasut fel-
istenei-e? Nem tudjuk bizonynyal. Ez nemhatol
ki abból a zugból, ahol a vasutasok jó és
balsorsát intézik. De tény, hogy csorba
esett a törvényen és még szomorubb tény,
hogy a törvényen esett csorbát még maig
sem köszörülték ki. Pedig lehetett volna...

Kegyelmes Ur!

Méltóztassék meggyőződve lenni, hogy
nem a gyűlölet vezeti tollunk, amikor e
sorokat papírra vetjük, hanem az elkövetett
igazságtalanság feletti megütközésünk ama
méltatlan bánásmód miatt, amelyben mun-
kástársainkat részesítették.

Kegyelmes Ur!

Nem azért fordulunk Nagyméltóságodhoz,
hogy bűnösökkel, vétkezőkkel szemben
gyakoroljon irgalmat avagy kegyelmet.
Nem! Mi csak azt óhajtjuk, hogy azokat,
akiket minden jog ellenére és az igazság
rovására bocsátottak el a szolgálatból, hogy
ezeket excellenciád, mint a pragmatika meg-
alkotója, jogaikba visszahelyezze.

Excellenciád tegye jóvá azt a bűnt, amelyet
elkövettek azok, akik a pragmatikát sem-
mibe sem véve, ártatlan embereket fosz-
tottak meg kenyerüktől.

Nem kívánunk mi lehetetlen dolgot. Ehez
hasonló hibákat már jóvátettek olyan
miniszterek is, akik kevésbé népszerű
elveket hirdető kormánynak voltak tagjai.

Megtették pedig azért, hogy lecsillapítsák
a tizezernyi vasuti munkásság lelkében dúló
vihart; hogy kiirtsák a sok-sok ezer vasuti
munkás szívéből a gyűlölet csiráját, amelyet
meggondolatlan emberek — figyelmen
kívül hagyva az állam nagy érdekeit —
elvetettek.

Kegyelmes Ur!

Olvasza el itt alant, hogy mit műveltek
azok, akik — ki tudja mily célok szolgál-
latában — azt a hitet keltetik a vasuti
munkások ezreiben, mintha ez a sok lelket-
lenség excellenciád intenciói szerint történt
volna.

Temesvárott az esküre halasztást ké-
rés miatt, bárha még nem is ismertették
meg a munkásokkal a pragmatikát, sem ki
nem osztották közöttük, tiz munkást elbocsá-
tottak, névszerint:

Ösztreicher Lipót, nős, 4 gyermeke van, 14 éves műhelymunk.
Csutár Imre, nős, 8 gyermeke van, 14 éves műhelymunkás.
Lutz Béla, nős, 9 éves műhelymunkás
Vidaos Imre, nős, 1 gyermeke van, 9 éves fűtőházi munkás.
Schmidt Mátyás, nős, 2 gyermeke van, 14 éves rakt. munkás.
Kuzmár Péter, nős, 14 éves raktári munkás.
Sárosi Márton, nős, 5 gyermeke van, 6 éves raktári munkás.
Babucz Viktor, nős, 8 éves pályamunkás.
Kuku János, nős, 1 gyermeke van, 17 éves pályamunkás.
Csorogár Toma, nős, 2 gyermeke van, 6 éves pályamunkás.

Az istvántelki főműhelyből, mert az októ-
ber 16-ára hirdetett, de meg nem tartott
gyűlés színhelye előtti utcán megjelenni
merészkedtek, emiatt elbocsátották a kö-
vetkezőket:

Fellner Béla, nős, 3 gyermeke van, 9 éves Máv. gépgyári és
2 és fél éves Máv. műhelymunkás
Stier Antal, nős, 14 éves Máv. műhelymunkás
Csizsár István, nős, 4 gyermeke van, 14 éves Máv. műhelym.
Schmidt Sándor, nős, 14 éves Máv. műhelymunkás.

Éppen eme „ok” miatt bocsátattak el:

Tóth István, nős, 4 gyermeke van, rákosrendezői raktári
munkás és
Suba István, északi főműhelyi munkás.

Ugyancsak az északi főműhelyből „izgatás”
címén, a pragmatika erre vonatkozó intéz-
kedéseinek figyelmen kívül hagyásával, el-
bocsátották:

Garai Ármán, nős, 8 gyermekkel bíró, 12 éves műhelymunkást.

Kolozsvárott elbocsátották:

Bogyó János 30 év óta szolgáló Máv.-munkást.

mert október 2-án egy politikai tárgyu gyű-

lés egybehívójaként szerepelt, noha a prag-
matika a politikai jogot biztosítja.

A Zágráb—Fiumei vonalon 15—30 év óta
dolgozó pályamunkásokat bocsátottak el
azért, mert a zavaros politikai helyzet által
izgatott horvátok agyonveréssel fenyegették
őket, ha esküdni merészelnek.

Ezenkívül még sokan vannak olyanok, a
kik nem remélve orvoslást a főnökeik által
elkövetett rendszabályozás ellen, máshol ke-
resték boldogulásukat, kivándoroltak jobb
házát keresni.

Kegyelmes Ur! Ismételtelen kijelentjük,
nem kívánjuk, hogy kegyelmet avagy irgal-
mat gyakoroljanak azokkal szemben, akik
életük javát az intézet szolgálatában töltöt-
ték. Hiszen ha ezt kívánnók, akkor elismer-
nök, hogy ezek a kérges kezű, de becsüle-
tes és mit sem vétő emberek bünt követtek
el, hogy tényleg vétettek a szolgálati rend-
tartás ellen.

De ezek tudatában vannak ártatlanságuk-
nak és a reájuk mért súlyos csapást — ép-
pen igazuk tudatában — viselik oly férfiasan.

De joggal elvárhatják excellenciádtól,
hogy a pragmatikának rideg paragrafusait
— amelyet különben excellenciád alkotott,
az uralkodó szentesített és amelyre a vas-
utasok is felelősek — betartassa. Amidőn
— mint a fenti esetekben is — a prag-
matikára folt és szenny tapad, akkor excellen-
ciádnak, mint a pragmatika egyik legfőbb
örének, kötelessége és hozzá igen sür-
gős kö-
telessége odahatni, hogy az éktelenkedő folt
a törvényről eltűnjék.

Négy hete, hogy ezek az ügyek huzód-
nak. Négy hét óta, bárha többször is sür-
gették, még maig is vonakodnak a szolgál-
lati főnökségek írásban adni, avagy csak
szóval is megmondani, hogy a szolgálati
pragmatika melyik szakaszával indokolják
azt, hogy az elbocsátás miért történt?

És ma, három hét múltán — a munka-
nélkülieknek három egész hónap — még
mindig biznak ezek az igazságban. S ha még
oly szomorú is a helyzetük, az a tudat bá-
torítja őket, hogy igazuk van, hogy nem vét-
keztek, hogy ártatlanok.

A déli vasutak fizetés-rendezése.

(Folytatás.)

A lakáspénz Budapesten a 900—1000 koronát élvező alkalmazottaknak 40 koronával kevesebb, mint a Máv.-nál, azonban a 1100-nál már 30 koronával nagyobb, sőt az 1400—2400 koronás fizetésnél már 160 koronával nagyobb a budapesti lakbér. A 2400—2800 koronás fizetésnél megint 60 koronával nagyobb a lakbér, mint a Máv.-nál, a 2800—3600 koronás fizetésnél pedig 200 koronával meghaladja a budapesti lakbér a Mávét.

A fizetésrendezési tervet megállapított ugyan második csoportbeli lakbért, de oda egyetlen várost se sorozott be.

A III., IV. és V. osztályban megállapított lakbérilletmények szintén lényegesebben jobbak, mint a Máv.-nál, azonban méltánytalanság egyes állomások besorozása. Fiume és Zágráb állomások a harmadik osztályba soroztattak, holott a lakásviszonyok épp olyan drágák, mint Budapesten. Ugyanígy Szombathely, Sopron, Székesfehérvár és Kanizsa állomások a negyedik csoportba vannak besorozva. Így a megfelelő lakbér csak papíron van, sőt egyes városokban kevesebb lakbérilletményt élveznek a déli vasutak, mint a Mávisták.

Alábbiakban közreadjuk továbbá mindazon határozmányokat, melyek kartársainkat érdeklik.

Az okmányyszerűen kinevezett személyzetre vonatkozó további határozmányok.

A) Általános határozmányok.

1. Az esetben, ha a m. kir. államvasutak a jelenleg érvényben álló fizetési fokozatokban idővel a személyzet javára oly módosításokat eszközölnek, amelyek nálunk még nem állanak fenn, azok értelemszerűen a nálunk érvényben álló fizetési táblázatokba át fognak vésztetni.

2. A jelen fizetés-szabályozás az 1907. október 1-én tényleges szolgálatban álló s okmányyszerűen kinevezett összes alkalmazottakra terjesztetik ki. Ennélfogva azokra is, kik a 65. életévét már túlhaladták, valamint az ez időszertint betegállományban levő összes alkalmazottakra.

3. A fizetés-szabályozás által az alkalmazottak mellékilletményei semmiféle megrövidítést nem szenvedhetnek.

4. Az 1908. év folyamán, amennyiben az erre vonatkozólag megejtendő vizsgálatok ezt indokoltan mutatnák, egyes állomásoknak a lakáspénz-csoportokba való beosztásának megváltoztatása iránt intézkedés fog tétetni.

5. A szabadságoknak, napidíjaknak, átköltözködési átalányoknak és élelmezési pénzeknek új szabályozása az 1908. év folyamán fog megtörténni.

6. Az előléptetésekre csupán a közvetlen előző fizetési fokban töltött várakozási idő fog beszámíttatni. Ennél figyelembe vétetnek még esetleges külön címen engedélyezett várakozási idő-meg-rövidítések is. De ily beszámítás által a várakozási idő egy fizetési fokozatban semmi esetre sem csökkenhet egy év alá.

Az eszerint még ki nem használt várakozási idők a legközelebb következő előléptetéseknél beszámítandók.

7. A jelen fizetés-szabályozás címén járó alapszabályszerű nyugdíj-járlékok 1908. évi január hótól kezdve 12 egymásra következő havi részletben fognak visszatartatni.

8. Minden alkalmazottnak meg van engedve a betekintés a helyi főnököknél levő „Körösvény-tár” törzslapjába.

9. Az igazgatás fentartja magának, hogy az alkalmazottaknak a mindennapi elhasználására szolgáló cikkek vételezésére még — közelebb megállapítandó szabványok szerint — szállítási kedvezményeket engedélyezhessen.

10. A társaság nyugdíjasainak (mindkétnemű volt alkalmazottaknak) jövőre évenként a társasági vonalakon saját személyükre nézve 3 szabadmenet-jegy, a bécsi helyi vonalra nézve azonban a fennálló korlátozásokkal, biztosított.

E szabad-menetjegyekből kettő a legközelebbi családtagok (feleség és még nem keresetképes

gyermek) részére is felhasználható és pedig oly módon is, hogy e jegyek mindegyike együttutazó több családtag részére állíttatik ki. A nyugdíj élvezetében álló özvegyeknek a maguk és a még nem keresetképes gyermekei részére évenként két szabad-menetjegy biztosított.

Az évenként biztosított, de valamely esztendőben esetleg fel nem használt szabad-menetjegyek a rákövetkező esztendőben való felszámítása nem engedélyezhető.

A szabad-menetjegyeket csak tényleges szükség esetén, nem pedig esetleges készletre szabad kérelmezni.

C) Külön határozmány az érdekelt hivatalnokok és egyéb alkalmazottak részére.

A fűtőházak igényjogosult közegei részére, a jutalékok kifizetése, az 1908. évi újévtől kezdve ugyanazon határidőkben történik, mint amelyek a mozdonyszemélyzet részére már ezidőszertint is fennállanak.

D) Általános és külön határozmányok egyéb alkalmazottak részére.

1. A besorozás előtt elért fizetési fokozatban eltöltött várakozási időtöbblet a következő módon fog tekintetbe vétetni, illetőleg beszámíttatni: 2—2 évi várakozási időtöbblet ntán a várakozási idő 1 évvel rövidítettik.

E rövidítés azonban legfeljebb 2 évre terjedhet. Ez utóbbi esetben a várakozási idők a 2 legközelebbi előléptetésnél egy-egy évvel rövidítettnek. A várakozási időtöbblet kiszámításának határidejéül, a személyzet javára, nem az 1907. évi október hó 1-je, hanem az 1908. évi július hó 1-je fog vétetni.

Az oly alkalmazottak részére, akik a besorozás folytán már az utolsó fizetési fokozatba jutnak, a várakozási időtöbblet betudása természetesen nem következhetik be.

2. Az 1908. évi január hó 1-én 840 K. fizetéssel alkalmazott kocsi vizsgálók, kik e fizetési fokozatban 3 évet töltöttek, az 1908. évi január hó elseje utáni előléptetéséknél oly módon fognak tekintetbe vétetni, hogy a szabályozás folytán elért fizetési fokozatra nézve szabványozott várakozási idő egy évvel rövidített fog.

Szabadságot vagy előreláthatólag hosszabb ideig betegállományban maradó kocsi vizsgálók pótlásaképpen helyettesek fognak kirendeltetni.

A kocsi vizsgálóknak javítási munkákra való alkalmazása szolgálatmentes idejükben lehetőleg el fog kerülni.

Az oly kocsi vizsgálóknak, kik nappali szolgálatot tesznek, havonként 2 szabadnap, köztük egy vasárnap engedélyeztetik.

3. A menetfordulók csak az érdekelt személyzet meghallgatása után fognak megállapíttatni.

4. A pályamester-gyakornok illetményei ezen túl az illetménylajstromban fognak felszámíttatni. Az ezidőszertint főkelevezők közül azoknál, kik az 1886. év előtt alkalmaztattak, a 2000 korona fizetési fokozatban a 3 évi várakozási idő 1 évvel rövidítettik.

Az 1900. évi január hó 1-én alkalmazott mozdonyvezető-helyettesek 1908. évi január hó 1-étől fogva mozdonyvezetőkké fognak kineveztetni, ha a mozdonyvezetők alkalmazásánál követelt feltételeknek megfelelnek.

A mozdonyvezető-helyettesek rangosztályába való besorozására nézve nem szolgálatbalépésüknek, illetőleg alkalmaztatásuknak időpontja, hanem a rendszeresítés időpontja mérvadó.

5. Az oly kelevezőknek, akik annakidején 600 korona vagy 660 korona fizetéssel alkalmaztattak és ezen címen kártalanítást eddig még nem nyertek, a várakozási időnek 1 évvel való rövidítése engedélyeztetik.

6. Oly váltókezelők, pálya-, blokk- és vonat-jelentő-őrök részére, akik 1907. évi október hó 1-én legalább 20 év óta vannak okmányszerűen alkalmazva, vagy akik annakidején évi 252 forint fizetéssel kinevezettek, a várakozási idő két fizetési fokozatban egy-egy évvel rövidítettik.

7. Amennyiben eddig még nem történt volna, a pályáőrök szolgálati beosztása a pihenő-idők tekintetében szabályoztatni fog.

8. Az őrásszonyok sorompó-pótléka forgalmasabb utájtáróknál, megfelelően emeltetni fog.

9. A kinevezett egyéb alkalmazottak részére szóló fizetési, lakáspénz- és előléptetési táblázat

1—12. fizetési csoportjaiba tartozó alkalmazot taknak, akik legalább 1600 korona fizetést élveznek, az igazgatás által engedélyezett menetked, vezmények a II. kocsiosztály használatára fognak kiállíttatni. Ez az engedmény a családtagokra is vonatkozik.

10. Munkások javadalmazása a fegyvergyakorlatok ideje alatt: a fegyvergyakorlatra behívott munkásoknak, ha legalább 1 évig szakadatlanul szolgálnak, ha nők és saját háztartásuk van, a fegyvergyakorlat tartamára a fél napszám ki fog fizettetni.

11. A halálozási negyedek kifizetése a tényleges, de nőtlen hivatalnokok, valamint a hivatalnokok után el fog rendeltetni és közzététetni.

12. Az igazgatás kezdeményezésére hivatalnokok nyugdíjalapjának igazgató-választmányja foglalkozik halálozási negyedeknek a nyugdíjasok hátramaradottjai részére való kifizetésének kérdésével.

13. A besorozásra nézve az 1907 szeptember 30-iki határidő mérvadó, amennyiben egyes pontokban kifejezetten más határidő megállapítva nincsen.

E határozmány 4-ik pontjában azt az ígéretet teszi, hogy 1908. év folyamán ha a megejtendő vizsgálatok indokoltá teszik, egyes állomásoknak lakáspénz csoportját meg fogja változtatni.

Valóságos kapitalista gondatszerkezet ez. Szinte előre tudják, hogy a lakbérúrsor-rások végett az alkalmazottak zugolódni fognak, tehát előre megvizsgálja őket.

A szabadjegyeket illetőleg sem valami liberális a déli vasut társaság. A nyudija-sainak engedélyez ugyan három szabad-jegyet, de oly korlátozással, amely a Máv.-nál nem áll fenn.

E határozmány ígér sok egyéb mást is az 1908. év folyamára, így a napi és átköltözködési díjaknak és egyéb illetményeknek rendezését is. Nem tudjuk megérteni, hogy a déli vasuttársaságnak miért kell olyan hosszas idő ezek rendezéséhez?

Ha ma még mindezek csak ígéretek is, de lesz alkalmunk és módunk, hogy ezen ígéretek beváltását megstürgessük. Mert volt alkalmunk már sok ígéretet hallani, de a bnváltásuk nem igen akart jönni.

Hogy ezek a rendelkezések miként fognak végrehajtani, azt majd a jövő mutatja meg. Mert például a Máv.-nál szépen kicirkalmazott mondatokban adták tudtára az alkalmazottaknak, hogy ennyi meg ennyi embert fognak magasabb fizetési csoportba sorozni, a végrehajtásnál pedig megfeledeztek róluk.

Különb két esemény van, ami bennünket közelebből érdekel. Egyik, hogy a menetfordulók megállapítása az érdekelt személyzet meghallgatásával fog megtörténni, a másik, hogy a nős munkások fegyvergyakorlatra bevonulás esetén a fél napidíjukat kapják.

Mindenesetre fontos, hogy ma, midőn a vasuttársaságok a mozdony- és a vonat-kisérő személyzet munkaerejét végletekig kihasználják, midőn a forgalom emelkedésével az érdekelt személyzet szolgálati ideje is emelkedik, az érdekelteknek is legyen beleszólásuk. Ha a déli vasut biztosítja is ezt a jogot alkalmazottai részére, kérdés, hogy panaszaikat figyelembe fogják-e venni.

A fegyvergyakorlatra bevonuló munkások napidíjánál a déli vasut már 10%-kal szűkeblőbb a Máv.-nál. Mig a Máv.-nál 60%-ot kapnak ez esetben a munkások, addig a déli vasutnál csak 50%-ot.

Valóban nem értjük e krajcáros politikáját. Ha az egész nyugdíjat megadnák nekik, még az is olyan jelentéktelen összeg a déli vasut költségvetésében, hogy a busás osztalék egy fillért sem szenvedett volna miatta. Vagy talán nem tartották illőnek az államot szociálpolitikai intézkedésekben megelőzni? Ha már nem merték, legalább azt adták volna, mit az állam megadott, mert ha az állam első kapitalista vállalat is, a déli vasut sem kullog messze tőle.

A következő rendelet érinti legközelebb-ről a munkásokat:

(Társulati ellátások és terembe vett nyugbér-intézet létesítése munkások részére.)

Vonatkozással a „Körösvénytár“ 1906. évi október 13-án megjelent 41. számában foglalt s 1906 október 11-én 7649/A. sz. a. kelt körösvényre és hivatkozással a 1907. évi július 1-én életbe lépett s 1907. évi XIX. törvényekre, mely a vasuti munkásoknak önhibájukon kívül a szolgálat teljesítése közben szenvedett balesetei folytán keletkezett igényei kártalanítását az országos munkásbetegsegélyező és balesetbiztosító pénztár feladatává teszi, tudomására adjuk, hogy ennél fogva a bevezetőleg idézett körösvénynek a szolgálat teljesítése közben szenvedett balesetek folytán beállott munkaképtelenségek esetére a munkások részére megállapított társulati ellátások engedélyezésére vonatkozó határozmányai oly módosítást szenvednek, hogy azok a munkások, kik a társaság szolgálatából való kilépésük idején vagy abból való kilépésük után a társasági betegsegélyező pénztárból táppénzt, vagy az országos munkásbetegsegélyező és balesetbiztosító pénztártól járadékot élveznek, ez illetmények élvezetének tartamára, a társulati ellátásra igényvel nem bírnak és hogy arra az időre, amíg az országos munkásbetegsegélyező és balesetbiztosító pénztárból részükre engedélyezett havi járadékot élveznek, a bevezetőleg idézett körösvénnyel megállapított mérv szerint esedékes társulati ellátás csakis akkor, illetőleg oly mérvben fog részükre folyóvá tétetni, amikor és amily mérvben a társulati ellátásnak havi hányadrésze az országos munkásbetegsegélyező és balesetbiztosító pénztár által fizetett havi járadékot meghaladja.

Egyidejűleg tudatjuk, hogy ha előbb nem, legkésőbb 1910. évi január hó 1-ig a munkások által teljesítendő megfelelő járulékok ellenében társulati nyugbér-intézet fog létesíttetni.

Ezen nyugbér-intézetnek életbeléptetéséig az 1908. évi július hó elseje után elhalálozó munkások özvegyei és árvái, egyelőre kegyadományképpen társulati pénzekből, olyan társulati ellátásokban fognak részesíttetni, mely a társasági nyugdíjalapszabályok analógiájára a férj, illetve az atya társulati ellátásának 50%-os, illetve 10%-os vagy 25%-os részének megfelelő; még pedig oly módon, hogy az esedékes összegek, illetőleg ellátások később a nyugbér-intézet részéről átvétekesnek.

A rendelet bevezető része közli a balesettörvény rendelkezését, amelyet anélkül is minden déli vasutas ismer.

Lényegesebb a rendelet befejező része: a déli vasuti munkások nyugbérilgye. Két év mulván, igéri, hogy nyugbér-pénztárt fog alakítani. De nem tudjuk megerteni, hogy a déli vasut társaság — ha van benne jóakarát ez intézmény életbeléptetéséhez — minek vár akkor még két hosszú esztendeig? Két év csak nem kell egy alapszabály-tervezet kidolgozásához. Az az összeg, amelylyel egy millió társaságnak így is, úgy is hozzá kell járulni ez intézmény alapjához, úgy hisszük, talán már is megvan? Hiszen a Mávnál minden egyes munkás keservesen érzi a hosszú utánfizetés keservét, minek azt a déli vasutnál is rendszeresíteni?

Itt, e helyen szólítjuk fel a déli vasut igazgatóságát, készítse el sürgősen a munkásnyugbér-intézmény alapszabályait, adja ki tárgyalás végett munkásainak és ezek jogos kívánságainak figyelembevételével léptesse sürgősen életbe.

Végül pedig megállapíthatjuk azt, hogy a déli vasutasok lényegében valamivel többet kaptak a mávistáknál. De konstatáljuk azt is, hogy midőn a déli vasutasok és a többi magánvasutasok fizetését rendezték, ezen magánvasutak a kereskedelmi miniszter engedélye alapján lényegesen emelték a díjtételeiket. Ezen készítményekből tudhatjuk meg, hogy e hatalmas vállalat a sajátjából egy fillért se adott, sőt a felemelt díjtételek mellett nagyobb forgalom esetén még nagyobb hasznot hoz a jelenleginél. A nagy tőke osztalékának minimuma pontosan ki van számítva, az csak nagyobb lehet, kisebb nem.

Ma, midőn a megélhetési viszonyok napról-napra rosszabbodnak ez a fizetésrendezés nem lehet végleges. Ami ma pillanatnyilag kielégíti a szerény igényeket, a gazdasági viszonyok fejlődésével holnap már elégtelen lehet; a gazdasági fejlődés örök törvénye megtanított bennünket, hogy mozgalmunkat

abbahagyni nem lehet, leszerelnünk nem szabad.

Önérzettel tekinthettek vissza déli vasuti kartársak arra a munkára, amit végeztetek, de azért pihenésre gondolnotok egy pillanatra sem szabad!

Minden kérésnek, minden követelésnek csak akkor van sulya, ha szervezett tömeg áll háta mögött. A legékesebben szóló bizonyítékok tanuskodnak amellett, hogy a szervezetlen tömegeknek minden küzdelme sikertelen kísérlet a jobb és szebb jövő felé.

Mikor arról van szó, hogy a megélhetési feltételeket folytonosan javítsuk, magunknak jogokat biztosítsunk, **első kötelességünk a szervezkedés.**

Déli vasuti kartársak!

Annak a soha meg nem szűnő mozgalomnak, amely életet, hatalmat jelent, a kezeibe tegyétek le nehéz sorsotokat. Ennek a nagy hatalomnak, az **öntudatos szervezkedésnek ereje bátorítson benneteket a küzdelmeitekben.**

Előre, egyesült erővel!

Minden céltudatos vasutasnak kötelessége a Magyar Vasutast terjeszteni.

SZEMLE.

Amit a szentek írnak.

Azt írják, hogy e hó 27-én „látogatotti“ közgyűlést tartottak a ceglédi szentek. Kossuth Ferenc kerületében 14, mond és irdd tízennégy ember volt jelen a „közgyűlésen“, de még ebből is 9 munkást le kell számítani, akik nem voltak ugyan a szentkoronásszövetség tagjai, azonban megjelentek arra az esetre, ha a munkásszövetséget védeni kellene. Az utóbbi napokban különben is szokássá vált, hogy a szentek gyűlésein nemszentek is megjelennek, hogy megvédjék a munkások becsületét a főnökségek szövetségbeni támadásai ellen.

Mert a szentek nemcsak a munkásokat támadják, hanem saját tagjaikat is, akik nagyon okosan hátat fordítottak nekik.

Hogy miként teszik ezt, arra itt egy pár sor mutatóba, amely a ceglédi „közgyűlés“ről szól:

... Panaszok hosszú sora következett ezután. A ceglédi vasutasok mint egy ember jajdultak fel Tamás ottani főnökhelyettes ellen. Minden panasz Tamással kezdődött és Tamással végződött. Nem akarunk e helyen kritikát gyakorolni, de annyit mégis ki kell jelentenünk, hogy a Szövetségnek az izgatók ellen felvett harca bizony meddő marad, ha vezető-állásban levő urak magatartásukkal izgatják az alkalmazottakat.

Tessék meggyőződni most arról, hogy mily pimasz, hitvány és aljas módon denuncálnak a szentek.

Piha! Hogy ilyen semmirekellő frátereket még nyomdafestékre is méltatni kell.

Tamás, főnökhelyettes eddig még szentkoronás volt, most nyomorult gézengúzok módjára ráfogják, hogy „izgat“.

Megmondjuk azt is, hogy mivel „izgat“. A mult számunkban leközlöttük a ceglédi szentek egy levelét, amelyben a kilépési nyilatkozatokat visszautasították. Szánték kilépési nyilatkozat közül **nyolcvanhetet** visszadobtak ama megjegyzéssel, hogy az aláírás hamis, láttamoztassa a főnökséggel. És Tamás főnökhelyettesben volt annyi tisztesség, hogy mint **egyén**, 1—2 kilépési nyilatkozaton hitelesítette az aláírást.

Ezért dühösek a szentek Tamás urra és Tamás ur nyugodtan vághatja volt tagtársai szeme közé:

Der größte Schuft im ganzen Land, der ist und bleibt der Denunziant.

Szén-monopólium.

A kereskedelmi miniszter megengedte, hogy a tüzelőanyagot részletekben fizethessék az alkalmazottak.

Elismerjük, nagy könnyebbségére szolgál ez sok szegény vasutasnak.

De mi hasznuk van ebből a pécsiieknek, mikor a szertárból a szenet nem szabad elfuvaroztatniok?

Azaz elvitetniök szabad, de csupán azzal az egy fuvarossal, akivel *Bugár Ede* szertárfőnök szerződést kötött.

Tudja ördög hány fuvaros van Pécsen s tudja ördög — na, meg a rossz nyelvek —, hogy Bugár ur miért éppen Vidákovics György „magyar királyi államvasuti fuvaros“-sal kötött szerződést az alkalmazottak tüzelőjének elszállítását illetőleg?

Sejtjük, hogy Bugár ur azt fogja mondani, hogy azért, mert a volt fuvaros megbízhatatlan volt. Hogy hujja volt a reá bizott szénnek és így tovább. De ha csakugyan ilyen szarka lett volna a tavalyi fuvaros, akkor hogy lehetséges, hogy a szertár gondnoka mégis a tavalyi fuvarosra akarta ruházni az idén is a szénszállítást. Valakinek nincs igaza. Vagy a főnöknek vagy a gondnoknak. De az is lehet, hogy egyiküknek sem.

Igaza csak a vasutasnak van, amikor tiltakozik az ellen, hogy egy fuvaros önkényének és haszonlesésének szolgáltatassák ki őt. Mert már magában véve az is elegendő, hogy egy embernek legyen joga arra, hogy az én szenemet a lakásomra hordja a kocsijával. Mert a pécsi szertár elé csak Vidákovics ur kocsija állhat. Hiába adná köcsön az ipamuram az ő kocsiját, hogy egy-két garas fuvarpénzt megtakaríthassak. Olyan nincs, hogy a szertárfőnök az ipam kocsijába engedné azt a szenet felrakni, amelyet én már megvettem és így az én tulajdonomat képezi.

A legkülönösebb azonban az a dologban, hogy amíg a tavalyi fuvaros 1 koronaért szállította fuvaronként a tüzelőt, addig az idén számos fuvaros ilyen árban tett ajánlatot, sőt vannak egyesek, akik 80 fillért is elszállítanak a tüzelőt. Ezzel szemben Vidákovics „magyar királyi államvasuti szállító“ ajánlata jóval drágább volt és mégis reá bíztak a tüze őszállítását. Ezt a jogát ki is használja olyképen, hogy sürgős szállítással még magasabb díjat számít.

A jelenlegi fuvarossal a szertárfőnök bárki megkérdezése nélkül kötötte a szerződést, amelyet az üzletvezetőséghez küldött jóváhagyás végett s az alkalmazottakkal pedig úgy tudatta, mint az üzletvezetőség **rendeletét.**

Különös az is, hogy e szerződés október 1-én érvényre lépett és csak október 19-én hirdették ki.

Az alkalmazottak kérvényileg fordultak ebben az ügyben az igazgatósághoz s ezt illetőleg bizton hisszük, hogy még a tél beállta előtt fog döntés leérkezni.

Denunciáns a kassa-oderbergi vasutnál.

A rossz példa ragadás, mondja a közmondás. Hogy ez mennyire igaz, bizonyítja azon tény, hogy a Mávnál szertelenül felburjánzott spicli-rendszernek a levegőt fertőztető szelleme áterjedt a Ksod. vonalaira is.

Egyelőre még az ismeretlenség homályába burkolózva tett kísérletet egy jellemtelen alak, hogy a Ksod. igazgatóságánál az izgatás vádjával illesse a ruttkai helyicsoportunk vezetését; követelve azok rögtöni elboesátását, hogy a „nyugalom“ helyreálljon.

Ugy látszik azonban, hogy a rossz példa nem mindenkor ragadás, mert a Ksod. igazgatóság — nem úgy, mint a Máv. — a levelet figyelemre sem méltatta, sőt ami elismerésre méltó, utasította a műhelyfőnökséget, hogy a munkássággal körösvényben tudassa ama régi német közmondás igazságát, hogy: *„Der größte Schuft im ganzen Land, der ist und bleibt der Denunziant.“*

A pályáról levele a szerkesztőséghez.

Tek. szerkesztőség!

Bátorkodom soraimmal megkérni, méltóztatna értesíteni és felvilágosítani arról, hogy mi, pályőrök a vonalon, miért nem részesülünk az éjjeli pótdíjban, mint a váltóőrök? Én és kartársaim ugyanazon vonatokat kell, hogy fogadjuk, amelyeket a váltóőrök; és ugyanolyan felelősség van reánk ruházva, mint a váltóőrökre. Nekünk, pályőröknek, egy és fél, sőt két kilométer hosszú vonalról kell lelkiismeretesen gondoskodnunk, hogy a közlekedés biztos legyen, mert ha baleset történik, akkor első sorban a pályáról vesznek elő és bizony számtalan esetben ártatlanul kell szenvednünk mások bűnéért, mert a vizsgálat alkalmával a pályáról találják bűnösnek, amit a tekintetes vezetőség is jól tud.

Ezért voltam bátor soraimmal felkeresni és megkérdezni, hogy miért vagyunk mi mostoha gyermekei a Máv.-nak; miért nem kapunk mi sem éjjeli, sem sorompópótlékot? Mi mindig csak a semmit kapjuk? Velünk mindig ilyen mostohán fognak elbánni?

A mostani fizetésrendezés alkalmával is dacára, hogy 15 éve szolgálom az államot, csak 900 koronára lettem besorozva, holott 900-at kellett volna kapnom.

Kérem a tek. szerkesztőséget, szíveskedjen felvilágosítani, hová forduljak orvoslásért.

Leadtuk ezen levelet, amelynek minden sorából az elnyomott lélek fájdalma sir ki.

Tudja, érzi, hogy részére nincs igazság, hogy nincs reménye arra, hogy vele és kartársaival másképpen is fognak elbánni, de végeredményében mégis felülkerekedik benne is, mint minden reményvesztettben a gondolat: hátha talán mégis lehetne orvoslást szerezni.

Nos, szegény kartársunk, mi még a kételkedő reményt sem hagytuk meg neked. Megmondjuk őszintén, hogy nem olyan világot élünk, amelyben igazságot lehetne nyerni. A szellem, amely a Máv.-nál jelenleg uralkodik, az nem az igazság szelleme, hanem az elnyomtatás, amely szemébe kacsag annak, ki ellene panaszkodni mer.

Orvoslást csak a szebb jövőért való landadatlan küzdelem fog neked és sok ezer kartársadnak hozni.

A mozdonyvezetők lapja

utján arról értesülünk, hogy Kálmán Jenő mozdonyvezető oly „értelmes és okos levelet írt” Petheő uréknak, hogy ezek nem akarták kinyomatni a saját lapjukban.

A levél tartalma az volt, hogy Petheő urat meg kell védeni a „Magyar Vasutas”-sal szemben.

Hát, Kálmán ur rossz helyre fordult. Ha azt a levelet nekünk küldötte volna be, úgy bizonyára készséggel helyt adtunk volna az ellenvéleménynek is.

Kálmán urnak tehát egygyel több kiadatlan levele van, pedig ugyancsak szerettük volna Kálmán ur véleményét is hallani — Petheő urról. Mert ugyanazon az ülésen, amelyiken, elég helytelenül, eldugták Kálmán ur levelét a nagy nyilvánosság elől, a következő vélemények hangzottak el a nagy beteg Petheő urról:

Tolnai: Nem tartom illőnek, hogy a Szövetség elnöke javára gyűlést rendeztünk. Ha őt honorálni akarjuk, akkor tessék az összeget részére megszavazni, de hogy gyűljtsünk, az gyalázat. Ezért még a kongresszuson is megszólának, ahova mennek.

Bürger: Én elismerem a vezetőség nagy tudását, de működése előtt és bátorsága előtt nem hajtom meg az elismerés zászlaját, nem pedig azért, mert elnökünk működését mindig homály borította, nem mert elég nyíltan felsőbbégünkkel fellépni. Nem volt elég bátor megmondani, hogy minden jogos és méltányos kívánságunk, ha nem megy teljesülésbe, mindig egyet-looknek rajtunk a szocializmus kitárt karját felé...

Vegyen példát felsőbbégünk a munkásságról, kiknek dicséretet érdemlő kedvezményeket adott. Csak nem kívánják tőlünk, hogy ezen kedvezményeket a szocializmus alapján vívjuk ki? (Élénk helyeslés.)...

Ha az elnök ur megrágalmazott, akkor én majd

a bíróságnál kérek elégtételt. De én mást nem mondhatok, minthogy Petheő beteg ember, vagy talán az a sok alkohol a fejébe szállt.

Midőn két évvel ezelőtt megalakult a mi szövetségünk, Kubar Zsigmond azt kérdezte tőlünk, hogy akarunk-e megalakulni? Mindnyáján egy szívvvel-lelekkel kijelentettük, hogy megalakulunk. Kubar nem kérdezte tőlünk, hogy miért akarunk megalakulni? Mert tudta, hogy 800 közül 299-en azért akartak megalakulni, mert fáztak, éheztek és erkölcseileg és anyagilag helyzetüket javítani akarták; de voltak három, négyen vagy ötven, akik erkölcsi hitusból alakultak meg. (Zaj.)

Szóról-szóra található mindez a Magyar Szent Korona alá tartozó Mozdonyvezetők Országos Szövetségének 1907 október 8-án tartott rendes választmányi ülésének jegyzőkönyvében.

És most tisztelettel kérjük Kálmán Jenő urtól, miért nem intéz direkt a mozdonyvezetők választmányához egy „értelmes és okos levelet”?

Hiszen a multkoriban is csak a saját jegyzőkönyvükből idéztünk.

Csak hogy a választmányi ülésen, amikor Petheő urat a fenti módon támadták, kiki hallgatott, mint dinnye a fűben. És ez a hallgatás nekünk teljesen elég.

Vasutassors.

A héten ismét oly megrendítő szerencsétlenségek sorozatáról kell megemlékeznünk lapunkban, amelyek borzalmas képet nyújtanak arról, hogy milyen sors vár azokra, akik a vasutas-hadsereg katonáivá szegődtek.

A Budapest-Rákosszentimrei pályaudvaron kedden este fél tizenegy órakor a 708. sz. személyvonat elgázolta Kálmán Jenő mozdonyvezetőt, aki a sineken át akart menni. A mozdonyvezető a vonat kerekei alatt meghalt. Holttestét a törvényszéki orvostani intézetbe vitték.

Szolnokról jelentik, hogy a Máv. műhelytelepén tolatás közben a mozdony elütötte Kohn Adolf hetvenéves munkást, kinek a mozdony mindkét lábát elvágta. A szerencsétlen munkás 40 évig dolgozott a szolnoki műhelyben.

A Vasúti Munkások Országos Szövetsége nevében Döcsák Antal elvtársunk tartott megható gyászbeszédet a szerencsétlenül elhunyt tagtársunk sirjánál.

KÜLFÖLD.

Hogyan kormányozzák az orosz birodalmat. Oroszországban a cár és véreskezű kormánya a legrettenetesebb eszközöket használja fel, hogy a szabadságratörő orosz nép küzdelmét leverje. Az utóbbi évek eseményei példátlanul állanak a világtörténelemben.

Emlékezetes még a két január története, amikorra a becsületes munkásnép és polgárság tízezrei estek áldozatul egy-egy napon, a hatalom örült vérszomjának.

Hogy az emberi szenvedés és a vérfürdőben való perverz kéjelgés mennyire elfogta a „békebarát” cárt és kormányát, azt az alábbi kimutatás fogja bizonyítani, amelyet Dr. Ibákov gyűjtött össze és a „Tribune Russe” orosz lap hasábjain ismertetett.

Eszerint 1905 februárjától 1907 augusztusig megölték Oroszországban 45,614 férfit és nőt. Ez év júniusától az orosz kormány 291 haláraitelt közül 145-öt kivégeztetett; a fekete bandák (a cár hűségesei szövetségesei) legyilkoltak 928 embert; a terroristák megölték 2006 egyént.

Azonkívül — írja a „Tribune Russe” — az összes börtönök megteltek, úgy hogy a foglyokat bérelt pincékben helyezik el. Tízezernyi családot megfosztottak a kenyérkeresőjüktől; az éhségtől gyötört családtagok között a legrettenetesebb betegségek és az éhhalál pusztít. A börtönökből rémes kép tárul eléink; kínzások, mézárások, puskaövések követik egymást. A bánásmód következtében a letartóztatottak nagyrésze megőrül, öngyilkos lesz. Egyik üvegdarabokkal felvágja ereit, a másik meg a saját hajánál fogva felakasztja magát.

Smolenszkben a börtöncellákat félőrált emberek töltik meg; meztelenek, egyetlen ruházatuk a rajtuk lévő rablánc... testükön a nagaika és különböző tortura szörnyű nyomaival. Igaz, hogy a tortura mindenkor kiegészítő része volt az orosz igazságszolgáltatásnak. Csak hogy titokban, eldugott helyen alkalmazták, ahonnan nem hallatszott ki az áldozatok rémes jajkiáltása. II. Miklós cáré a dicsőség, hogy az ő uralma alatt a torturát rendszeresen alkalmazzák és felülről jövő bátortással hivatalos intézménnyé tették.

Helyszüke miatt a torturának csak néhány módját közöljük. Kitépik a vádlott haját. Hanyat fektetik és az asztalról a hasára ugranak. (Varsó.) Bottal verik a test legérzékenyebb részeit, felvagdossák az ember talpát (szintén Varsó). Kihúzzák a vádlott fogait; a csontjait megropogtatják; felkötik és tűzet raknak alá; megpörkölik a sarkát összeszorítják a nemű részeket; körme alá tüket szurkálnak; tízes harapófogóval csipkedik össze a bőrt; sőt szórnak a sebekre; a körmeit letépi; az égő szivart a bőréhez szorítják. (Riga és a balti tenger vidéke). Nagaikával és vaskörrel verik a vádlottat. (Kazán, Odessza.) Több éjszakán át nem engedik aludni, minden félórán megverik, vagy darab bőrtet tépnek le testéről.

És mindezt csaknem nyíltan, az egész világ szemlétára teszik. Csaknem, mert mégis tartózkodnak egy kissé. Van egy hatalmas erő, amelytől félnek, amely irgalmatlanul lesújt rájuk. Ez a vörös terror. A megkínzott, meggyalázott emberek elvtársai, barátai önfeláldozó módon, saját életük kockáztatásával hajtják végre a rettenetes kínzások intézőire kimondott halálítéletet.

De Oroszországban csend és nyugalom van, mert a cár a béke és a nép barátja.

A vasutasok mozgalmá. Londonból jelentik, hogy a vasutasok nagy többsége a sztrájk mellett szavazott. A szavazás eredménye annál fontosabb, mert nemcsak a szervezetekhez tartozókat, hanem az összes alkalmazottakat leszávagtatták. Ha tehát a vasutársaságok nem teljesítik a vasutas-szervezetek memorandumában foglalt követeléseket, rövid idő alatt megkezdődhetik a vasutas-sztrájk Angolországban. Lloyd George kereskedelmi miniszter még mindig tárgyal a vasutagazgatóságokkal, hogy rábírja őket a megegyezésre. Múltan a vasutas-szervezeteknek több millióra menő sztrájk-alapjuk van, nem kell attól tartaniuk, hogy a sztrájkoktól anyagilag kimerülnek. A társaságok azonban gyakorlatlan sztrájkbontókkal semmi áron sem tudják a forgalmat fentartani. Különben is a közönség sem bízná életét a testvérgyilkos árulókra. Így a munkások győzelme bizonyos.

SZÖVETSÉGI ÜGYEK.

A Vasúti Munkások Országos Szövetségének hivatalos közleményei.

Központi iroda: VII., Garay-utca 16, I. em. 6. ajtó.

A szövetség központjának telefonszáma 76-01.

Felhívás az összes Máv. fűtőházi munkásokhoz!

Több oldalról, számos tagnak hozzánk benyújtott óhajának teszünk eleget, amikorra ez uton szólítjuk fel az összes Máv. fűtőházak munkásait, hogy az alább felsorolt kérdésekre legkésőbb 1907. évi november hó 15-ig pontos és kimerítő választ hozzánk beküldeni szíveskedjenek. Hány órát dolgoznak havonta? Hány órát dolgoznak vasár- és ünnepnapon és ebből mennyi órát kapnak megfizetve? Hogyan lesz elszámolva a vasárnapi munkaidő, pl.: ha 5 órát dolgoznak, mit fizetnek, 5 órát vagy 10-et? Van-e vasárnapi munkaszünet? Vasárnap és ünnepnapon van-e inspekción szolgálat és fizetnek-e ezért? Mennyi a napibér? Mennyi a pót-bér? Mint fizetik a túlidőt? Mikor, hány év után kapnak napibér-emelést? Megkapják-e a 8 napi szabadságot? És végül vannak-e ruhaszekrények, fürdők, leeresztőkémények, a csatornák ki vannak-e cementtirozva és kimerítő információt a bánásmódot illetően.

Ezen kérdésekre legkésőbb november 15-éig kérjük az összes Máv. fűtőházakból a választ beküldeni.

Figyelem, Délivasutasok!

Miután napról-napra fordulnak hozzánk egyesek, hogy részükre a Délivasut igazgató-sága nem engedélyezte a megígért bér-emelést, azért arra kérjük az illetőket, hogy haladéktalanul jelentsék be sérelmeiket.

A bejelentésnél ki kell tüntetni, mióta áll az illető szolgálatban megszakítás nélkül, mennyi volt a napibére 1907 április 15-ike előtt és mennyi ma?

Azokat a leveleket, amelyek eme adatok nélkül érkeznek, figyelembe nem vehetjük.

Figyelmeztetés. Figyelmeztetjük azon összes tagjainkat, akik tagsági járulékaikkal hátralékban vannak, alapszabályszerű kötelezettségeiknek tegyenek eleget. Ellenkező esetben kénytelen a vezetőség az elmaradt tagokat a taglétszámból törölni.

A központi vezetőség.

A helyicsoportok közleményei.

A petrozsényi helyicsoport november 11-én vezetőségi ülést tart. A tagjárulékkal hátralékban lévők a tagok sorából törölni fognak, ha tartozásaikat nem rendezik.

A szegedi helyicsoport az elsejére eső ünnep miatt taggyűlést e hó 9-én, szombaton, este 7 órakor tartja meg, amelyet felolvasás követ.

A miskolci helyicsoport újból megkezdte rendes működését. Beiratkozás kedden este, ugyanakkor vezetőségi ülés. Hivatalos óra 8—12 óráig.

A nagykanizsai helyicsoport sorozatos előadásai minden kedden és szombaton este 7/8 órakor veszik kezdetüket.

Minden tagtárs ott legyen, hogy szívét és elméjét képezhesse. Amit az iskolákban megtanulni a társadalom bibájából nem volt módunkban, azt ezeken az előadásokon kell helyrehoznunk.

Egyben közöljük, hogy minden csütörtök este 7—8 óráig és vasárnap d. u. 3—5 óráig bizalmiférfi-értekezleteket tartunk, amelyen megjelenni minden bizalmiférfinak erkölcsi kötelessége.

A pécsi helyicsoport november 16-án, szombaton, este 7/8 órakor, rendes havi taggyűlést tart. A napirend fontossága megkívánja a tagok pontos és tömeges megjelenségét. A taggyűlést felolvasás követi.

A verseci helyicsoport november 10-én, délután 3 órakor, taggyűlést tart, amelyen a központi vezetőség is képviselve lesz.

A nagyváradai helyicsoport új egyleti helyisége Halász-utca 29. sz. alatt van. Hivatalos órák szombaton este 8 órától, vasárnap délután 3—6 óráig.

A nagykanizsai helyicsoport folyó hó 16-án taggyűlést tart. Napirend: Pénztári jelentés; indítványok. A tagtársak pontos megjelenségét kéri a vezetőség.

A nagybeteg Máv.

Verőfényes, gyönyörű őszi idők járnak, zimankós napoknak hire-hamva sincsen, a hőmérsék se szállott le 10° C-ra. Az öreg Duna is megbecsüli magát, se nem arad, se nem apad s a hajózás akadály nélkül bonyolódik le rajta.

Hanem a Máv. vonalain mégis teljes felfordulásra készül minden. A kereskedők kéztördelvelszaladgálnak hivatalból hivatalba, kocsikat sürgetnek, árucikat reklamálják s közben dicsérőleg emlíkeznek meg a nyakunkba szakadt nemzeti uralomról.

Országszerte hallatszik, hogy a Máv.-nak niúsen kocsija, a kereskedők kétségbeesetten hangoztatják, hogy tönkre megy a magyar ipar és kereskedelem, mert nem képesek a vállalt szállítási kötelezettségeknek a mindjobban és jobban érezhető waggonhiány miatt megfelelni.

Mi már a múlt évben rámutattunk arra, hogy csak pusztá agyrém a kocsihány; azt

is kimutattuk, hogy éppen az a baj, hogy sok is a kocsi, csak a kezelési helyiségek elégtelensége idézi elő periodikusan a mesterséges torlódást. Ezt különben legközelebb még tüzetesebben ki fogjuk mutatni, annál is inkább, mivel a közfigyelem lassan bár, de mégis csak ráirányul a bajok igazi forrására.

A sürűen felhangzó panaszokkal szemben nagyon természetesen a kormány sem maradhatott tétlen, tehát hozzáfogott a maga módja szerint a rendesináláshoz. Nem kell ezalatt azt érteni, mintha a lekötött területek bérleteit mondta volna fel, sem hogy több rakodóhelyet igyekezett volna szerezni, hanem folytatva a három évtizedes gyakorlatot, egyszerűen a vasuti személyzetre vetette magát.

Az államhatalom raisonjának megőrzése céljából „szocialista üldözésekre” adta a fejét.

Mert el kell hitetni a „kazafias” polgársággal, hogy a Máv. vonalain uralkodó züllött állapotok okozói nem a tehetetlen vezetők, hanem a szocialisták s ha ezek megtöretnek, mintegy varázsütésre egyszerre helyreáll a szükséges rend s önmaguktól fejeződnek be az évtizedes disznóságok.

El kell ismernünk, hogy a személyzet üldözésében valóban lelkiismeretes pontossággal járnak el a Máv. vezetői s ha ilyen lelkiismeretesen irányítanak magát az egész intézményt, a magyar kereskedővilágnak nem lehetne oka panaszra a züllött állapotok miatt.

Bámulatós kémrendszert tudnak fentartani, hogy idejekorán értesülhessenek róla, ha valahol valamelyik „szocialista” vagy szocialistának képzelt egyén valamiféle nyilatkozatot tesz, vagyis az ő szótáruk szerint „izgat”. Mert mindenki izgat ő szerintük, aki bármiféle velük vonatkozásban levő dolgról nyilatkozni mer, különösen akkor, ha a megtett nyilatkozat rájuk nézve nem kedvező.

A közelmúltban láttuk, hogy csoportosan boesátottak el jóra való munkásokat, akiknek mindössze csak az volt a bűnük, hogy — szocialisták voltak. A szabadsághősök kormányza alatt pedig ez nagyobb bűn, mintha például valaki egy virágzó bankot robbant széjjel vagy egy egész országrész lakosságát juttatja koldusbotra.

Bizonyítási eljárásra, kihallgatásra szükség nincsen, elégséges az is, ha néhány piszkos denunciáns s a titkon kiküldött spielik kijelentik valakiről, hogy „tiszteletlenül” nyilatkozott a felsőbbeségekről, amiben már benne foglaltatik az is, hogy az illető viselkedése „nemzetellenes” volt.

Egész sereg becsületes munkásnak kellett letennie kezéből a kenyéradó szerszámot, mert a megbízott denunciánsok besugása szerint veszélyes egyének voltak a fennálló társadalmi rendre, különösen pedig azért, hogy elrettentő példát szolgáltatassanak azoknak, akik netalán még ezután is „szocialisták” akarnának maradni.

Értesülésünk szerint hasonló retorziót akartak alkalmazni néhány kinevezett alkalmazottal szemben is, akikre szintén felbérlet denunciánsokkal akarták rásütni az izgatás vádját, hogy aztán rájuk olvasva, alaposan elbánhassanak velük.

Ez a fegyver azonban visszafelé sült el, mert a megvádolt tisztviselők mindannyian fényesen bizonyították be a vád hitványságát s az ő nyakukra szánt hurkot azoknak a nyakán húzták össze, akik őket megfojtani törekedtek.

Már ez az eset is jellemző arra nézve, hogy minő módokat akarnak felhasználni, hogy lehetetlenné tegyenek egyeseket s jellemző arra is, hogy hány embert tettek kenyérvesztessé pusztá ráfogások és denunciaciók alapján. Ebben ugylátszik hűséges fegyvertársra akadtak a szentkoronás szövetségben, mert hiszen ennek nagyszakállu grófi elnöke fennen dicsekedett vele, hogy majd elbánik ő a „szocialistákkal”.

Hát ha másként nem megy a dolog, akadnak mindig felbérlelhető alakok, akik hazug rágalomnak alakjában sem riadnak

vissza attól, hogy a szentkoronás szövetségnek és annak grófi elnökének szolgálato-kat tegyenek.

Az elbutított vasutas tömeg pedig lelkesen tapsolt a gróf ur kijelentéséhez s tovább is hűségesen huzzák annak a szövetségnek a szekere rudját, amelyben a kisember szövetségi tagoknak a nagyságos főellenőr előljáró urak pofonokat ígérnek s ezért nem a szövetségi tag, aki egyuttal alkalmazottja is a szövetségnek és amellet *csak altiszt*, — kap elégtételt, hanem a főellenőr ur, mert a főellenőr „urak” tovább is gorombáskodnak bent a szentkoronás szövetségben, a pofonokkal megkínált kisembereket pedig egyszerűen kidobják. Amit nagyon helyesen is cselekesznek!

Ne lázongjatok!

— Irta: Dr. Kadosa Marcel. —

II.

Még csak néhány hete, hogy bizonyítani törekedtem ezeken a hasábokon a vasuti munkások adómentességének jogos és törvényes voltát. Ha törvényt magyarázatom és bizonyításom egy kicsit erőszakos. egy kicsit ügyvédes volt is, érvelésemnek nagy erőt kölcsönzött az igazság, amely az ön pártomon volt. Az igazság szólt amellet, hogy azok a szegény emberek, akiknek a munkájából az államnak közvetlenül van óriási haszna, mert hiszen a vasuti üzem többet jövedelmez a kincstárnak, mint az összes földadó, hogy ezek a szegény páriák, akik nehéz munkájukkal alig hogy éppen csak annyit keresnek, amennyi igen-igen szerény megélhetésükhöz szükséges, ebből adót ne legyenek kénytelenek fizetni. Mert az ő munkájuk ugyanazt a célt szolgálja, amit a más emberek adófizetése: az államkincstárat gazdagítja. Miért kelljen tehát még külön is adózniok? Miért huz le az állam náluk egy rókáról két bőrt? Miért veszi vissza az egyik kezével, amit a másikkal ugyis oly szűkecskén nyújtott?

Meg tudom ítélni, hogy bizonyításom a törvény szerint is teljes volt. Az eddigi törvényes álláspont szerint a vasuti munkásság adómentessége előttem kétségtelen volt és hízelve magamnak azzal, hogy a tervezett memorandumban ezt a kormánynak is bebizonyítottam volna. Közben azonban hire jött, hogy a pénzügyminiszter új adótörvényjavaslatot készített, amely nemsokára napvilágra kerül. És ekkor abbahagytam a dolgot, abban a feltevésben, hogy az új törvényben majd benne lesz amugy is a vasuti munkások adómentessége.

Nos hát benne van! Benne van, hogy a vasuti munkások ezentul sokkal súlyosabban lesznek megterhelve adóval, mint voltak eddigelé. És amihez eddig szó fért, amit magyarázni lehetett, most az új törvény világos rendelkezése szerint kétségtelen lesz. Nincs ellene semmi apelláta, ezer ügyvéd nem tudja belőle kimagyarázni a vasuti munkásokat.

Hogy eddig milyen adó terhelte a vasuti munkásokat, azt a minapi cikksorozatból jól megtanulhattuk. Budapesten 10 korona, az első osztályú városokban 9 korona, a második osztályú helységeiben 8 korona és a községek tulnyomó többségében 6 korona. Ehez járultak a különféle pótlékok.

E pótlékok most se maradnak el, ellenben az egyenes adó tételei változnak. Nem lesz többé különbség, hogy ki hol lakik. Egységes lesz a számítás az ország egész területén akár Budapesten, akár Kukutyinban.

E számítás pedig azzal kezdődik, amit multkori cikkemben már elmondottam, azzal a szédélgéssel, hogy 600 korona jövedelem adómentes. Ha tehát van valaki a vasuti munkások között, akinek 600 korona az évi jövedelme és eddig még nem fordult fel éhen, az hányjon cigánykerekeket örömben, mert ő adómentes lesz ezentul.

A 600 koronától 700 koronáig terjedő jövedelem fizet 5 korona adót.

700-tól 800-ig	6	koronát
800-tól 900-ig	7	"
900-tól 1000-ig	8	"
1000-tól 1100-ig	9	"
1100-tól 1200-ig	10	"
1200-tól 1300-ig	11	"
1300-tól 1400-ig	12	"
1400-tól 1500-ig	14	"
1500-tól 1600-ig	16	"
1600-tól 1800-ig	19	"
1800-tól 2000-ig	22	"
2000-tól 2200-ig	26	"
2200-tól 2400-ig	30	"
2400-tól 2600-ig	34	"

Tovább nem megyek, mert alig hiszem, hogy a vasuti munkásság körében legyen valaki, akinek 2600 koronánál nagyobb jövedelme legyen. Ámbár az új törvény szerint jövedelem nem annyit tesz, mint fizetés. A természetben birt lakást, vagy a természetben kapott ruházatot, a tüzelőt, vagy ennek mérsékelt árát mind beleszámítják az új törvény szerint a jövedelembe. És ha valaki a műhelyben dolgozik, a privát életben pedig mondjuk házmasterkedik, a házmasteri lakását és ebbeli keresetét is hozzászámítják a jövedelemhez.

Ennélfogva úgy alakul a helyzet, hogy amíg eddigelé a munkásságnak óriási része 6—8 korona egyenes állami adót fizetett, ezental tulnyomó részben 14—22, sőt 26 korona jövedelmi adót fog fizetni és e dupla vagy háromszoros összeg után fizetendő a pótlékokat is, amelyek Magyarországon a legtöbb helyütt az egyenes adót megduplázzák.

Ugy bizony, kedves barátom Nyomorone Péter és Kuporgó Pál, neked felvirradt Wekerle Sándor jóvoltából! Egyszerre csak azon veszed magadat észre, hogy virilista lettél. Ötven-hatvan korona adót fogsz fizetni. Büszkén fogod a melledet kifeszíteni, hogy Magyarország uri gazdálkodásának milyen tekintélyes summája nehezedik a te válladra, aki eddig jól se mertél lakni gyermekeiddel egyetemben.

A világon nincsen még ország, ahol ezt meg lehetne csinálni, csak Magyarországon. Ehez már semmi egyebet nem lehet hasonlítani, csak azt, ami Ázsiában szokásos, hogy ami a satrapának kell, azt erőszakkal elszedik az emberektől és nem kérdik, hogy marad-e még nekik is valami, avagy hogy felfordulnak az árokparton az éhségtől.

Ne lázongjatok tehát, hiszen lelketlen igazgatók azok, akik a szemeiteket nyitogatják. Ellenkezőleg, magasztaljátok az atyai gondviselést, amely felettetek örökös és legyen a ti hitetek rendületlen a kormány jóindulatában. Ha már mindeneteket elkótyavetyélte a végrehajtó, éhesen, rongyosan, dideregre magasztaljátok a nemzeti díszséget és átkozzatok meg a lelkiismeretlen igazgatókat hetediziglen!

SZERVEZETI ÜGYEK.

A magyarországi szakszervezeti tanács a következő felhívást adta ki:

A modern munkásmozgalom alapján álló és a magyarországi szakszervezeti tanács kötelekéhez tartozó munkás-szakszervezetek 1908 január hó 5., 6. és 7. napján Budapesten tartják a

IV. szakszervezeti kongresszust.

Napirend:

1. A magyarországi szakszervezeti tanács jelentése.
2. Sztrájk- és egyesülési jog.
3. Kollektív szerződések.
4. Szervezkedés és agitáció.
5. Munkásvédelem.
6. A szakszervezeti tanács választása.
7. Indítványok.

A kongresszuson részt vehetnek mindazon országos szövetségek és önálló helyi egyesületek, melyek a szakszervezeti tanács kötelekéhez tartoznak és járulékaikkal több mint egy negyeddel nincsenek hátralékban.

Az országos szövetségek, valamint az önálló helyi szervezetek minden 500 tag után egy-egy és az 500-on felüli taglétszám után egy további küldötttel képviseltethetik magukat. Az olyan szakszervezet, melynek taglétszáma nem haladja meg az 500-at, csak egy küldöttet választhat.

Az országos szövetségek vezetőségei gondoskodni tartoznak arról, hogy nemcsak a budapesti, hanem vidéki helyi csoportjaik is kellő számarányban képviselve legyenek a kongresszuson.

Indítványok legalább négy héttel a kongresszus megtartása előtt a szakszervezeti tanács titkárságának bejelentendők. Egyes tagok indítványai csak akkor kerülhetnek tárgyalás alá, ha valamely szervezet által pártoltatnak.

Minden, a kongresszusra vonatkozó kérdések vagy bejelentések a szakszervezeti tanács titkárságához (VII. L. Bérkocsis-utca 1., Gutenberg-Otthon) intézendők.

Elvtársi üdvözléssel
a magyarországi szakszervezeti tanács.

Annakidején tudatjuk, hogy szövetségünk hány taggal képviseltetheti magát a kongresszuson, valamint hogy melyik vidéki csoportjaink küldhetnek képviselőt.

A mozdonyfűtők szolgálati beosztása.

A szolgálati szabályzat százhusz szakasza közül a 36-ik szakasz rendelkezik az alkalmazottak szolgálati és pihenő idejükről. Az a szakasz tulajdonképpen a legfontosabb volna a vasutasokra. A vasuti szolgálat különleges volta és sokoldalúsága megkövetelné, hogy e szakasz ne két oldalon és ne általánosságban, hanem minden szolgálati ág különleges viszonyaira való tekintettel szabályozza a szolgálati és pihenő időt; azonban az egész szakaszban csak egy pár intézkedés van, amely precíze határozza meg a munkaidőt.

A szolgálati idő meghatározásának a jogát a szolgálati pragmatika a felsőbbbég kezébe teszi le, amely eddig is, a versenypórolás elvével fogva, a leggyalázatosabbul kezelte. De amit meghatároz is e szakasz, az is csak kicsufolása az emberi humanizmusnak. Ott, ahol éjjeli 6 órai pihenő van, ott a szolgálat felváltás nélkül megengedhető, kéthetenként 24 órai pihenővel. Kétheti folytonos 18 órai szolgálat után 24 óra pihenő, hát ilyen szolgálati beosztás mellett nem esoda, ha paponta történik vasuti baleset.

Van még egy rendelkezése e szakasznak: minden alkalmazott havonta legalább egyszer vásár- vagy ünnepnap délelőtt — lehetőleg megelőző éjjeli pihenővel kapcsolatosan — a szolgálati teendők alól felmentendő.

A legnagyobb azonban a visszaélés a fűtők szolgálati beosztásánál. Nincs szolgálati ág a vasutnál, amelyhez annyi panasz tapadna, mint a fűtőkéhez. A munkaerő kihasználása, olyan nehéz és egészséget rontó munkánál, precedens nélkül áll talán az összes európai vasutaknál. A fűtő valóságos rabja a vasóriásnak: a gépnek. A mozdonyt nem használják ki annyira, mint gondos táplálóját és kezelőjét, a fűtőt. Igen kevés fűtő van, aki teljes nyugdíjával menne nyugalmába, mert idő előtt kidől a testet ölé szolgálatból.

Vannak olyan fűtőházak, ahonnan többnyire személyvonatok lesznek ellátva mozdonyval. Ezekben a fűtőházakban megvan a rendes menetforduló a megfelelő pihenő idővel, azonban csak papiroson; mert a pihenési idő a menetrendszerinti érkezéstől a menetrendszerinti indulásig lesz számítva. De teljesen figyelmen kívül lesz hagyva, hogy a mozdonyfűtőnek a megérkezés után be kell menni a fűtőházba, a gépet szerelni, minden alkatrészét rendbe és tisztára hozni, hogy ezen munkálatokkal úgy az érkezésnél, mint az indulásnál több órányi pihenő idő elvész, hogy a vonatnak netán késése is van, ami a Máv. vonalain napi esemény, az kevésbé jön számításba. A tisztelt felsőbbbég kimutatja, hogy ezen számú vonat indulásától a másik vonat indulásáig a menetrend szerint ennyi a pihenő, ez tudomásul véteik, a többi körülmény mellékes.

Ezen menetforduló beosztáson van megállapítva a 24 órás pihenő is, de bizony ritka az a fűtőház, ahol hetenként egyszer volna 24 óra pihenő még papiroson is. Huszonnégy órás heti pihenő csak kisebb helyi érdekű vasutak fűtőházainál van meg, ahol a szolgálati beosztást másképp lehetetlen megcsinálni. Nagyobb fűtőházaknál a

menetfordulókban 10—14 naponként van 24 órai pihenő papiroson. Nyomatékosan írjuk, hogy csak papiroson, hogy hallja és értesse meg a felsőbbbég is. Ha kell, példával is szolgálunk. A budapest-keleti pályaudvari fűtők menetfordulójában is volna 24 órás pihenő. De csak volna.

Mert hiszen, ha jön a nagyon sötéteget nap, akkor el kell menni próba- és ünnepi vonatokkal. Minderre figyelnek a fűtőházakban lelkiismeretesen és pontosan, de hogy a fűtőnek meg legyen kellő pihenője és szabadnapja, az a mérnök- és mozdonyfelvigyázó urak Csáki szalmája. Ha valaki hivatkozni mer, hogy pihenője, vagy pláne szabadnapja nincs, kap olyan szolgálati beosztást, hogy elmegy a kedve örökre panaszkodni. Ilyen kifáradt és kihasznált munkaerőkre, — mint a mozdony- és vonatkísérő személyzet —, van bizva a magyar közlekedésügy. A felsőbbbég azonban keveset törődik vele, mert hiszen a kitapétázott irodákban nincs karambol, ha ezek az urak utaznak, az egész vonal ébren van őrizetükre, de sok szegény fűtő, akikre nem vigyáz senki, ott halt meg az izzó tűzszekrény mellett, a csatatéren, karambolban.

Sokkal rosszabb még a helyzet oly fűtőházaknál, ahol nincs menetforduló, ahol a fűtőmunkástársainkat minden egyes menetrel külön-külön értesítik, illetve vezénylik. Itt a szolgálatnak a fokmérője a forgalom nagysága. Ha a forgalom emelkedik, akkor a szolgálati idő is emelkedik. Nagyobb fűtőházaknál, ahol a teherforgalmat bonyolítják le, ha a forgalom nagyobb mérvben emelkedik, a pihenő ismeretlen fogalom. Tehet a fűtő 24 óra szolgálatot ilyen helyeken, de azért 6—8 órai pihenővel újult erővel kell akármilyen hosszú és fáradságos utra mennie. Ily helyeken a fűtő olyan mint az őrtálló katona, még ha pihen is, minden pillanatban szolgálatra készen kell lennie. Azonban vannak fűtőházak, ahol ha az őszi forgalom megindul, felmentik a fűtőt a szerelés és egyéb tennivalók alól, csakhogy hamarabb mehessenek ismét utra. Miért nem lehetne ezt minden körülmények között megtenni? Miért kell a fűtőnek midőn a fárasztó és nehéz utról hazajön, még óra hosszakig a fűtőházban dolgozni? Miért kell ugyanezt tennie, mielőtt utra megy, úgy, hogy már félig ki van merülve mikor a mozdony indulásra jelt ad! Ha lehetséges a fűtőnek a fűtőházi munkák alól való felmentése bizonyos körülmények között, miért ne lehetne minden körülmények között ez! Nem oly sok költségbe kerülne a milliókat szállító Máv.-nak, ha egy-két előfűtővel többembert alkalmazna nagyobb fűtőházakba. Ennyit csak megér a Máv. fűtőinek az egészsége, ennyit csak megér az, hogy egy emberrel több van a vonatonál, aki személy- és vagyonbiztonságra is ügyel. A mai kihasználtsága mellett fizikai lehetetlenség, hogy a fűtő mindazon biztonsági körülményekre is vigyázzon, amely a forgalom akadálytalan menetét biztosítja.

Azok az urak, akik a mai nehézkes forgalom lebonyolítását kocsi- és berendezések hiányában találják, keressenek mélyrehatóbb okokat is! A mozdony- és a vonatkísérő személyzet emberfeletti kihasználása is lenyeges ok. Az emberek a túlössz szolgálati idő alatt kidőlnek akaratlanul és saját kárukra is beteget jelentenek, a szolgálatot bíró személyzet pedig kevés ambícióval, teszi a szolgálatot.

Lássuk be végre a tisztelt felsőbbbég, hogy ez is mélyreható ok, amely a forgalom lebonyolítását megnehezíti és akadályozza.

Azonban vonjuk mi öntudatos munkások le ebből a tanulságokat. Fűtőmunkástársaink mozgalmá eddig egy-egy memorandum elkészítésben és annak benyújtásában merült ki. Ha kész volt a szépen megírt memorandum, akkor elaludt minden mozgalom és csak akkor pattant ki egy-egy szikra az alvó parázsából, ha kérésüket nem teljesítették. Ilyen volt a fűtőmunkástársaink moz-

galma a múltban, de nem szabad, hogy ilyen legyen a jövőben.

Tekintsünk még egyszer vissza a múltra. A múlt mozgalmi többé-kevésbé a fizetés-rendezés kérdése körül forgott. Most ez — habár nem teljes megelégedésre — de befejezett tény. Most sokkal nagyobb kérdés körül kell a fűtőmunkástársainknak tömörülnie. Mert ha a törvényhozás háromszor akkora fizetésrendezést is adott volna, ha minden egyes fűtőnek nem volnának anyagi bajai, még akkor is minden öntudatosan gondolkodó emberre lényeges és fontos az, hogy mint ember éljen a társadalomban. Ma a fűtő egyedül csak a mozdonyának él, nem ismer se családi, se társadalmi életet.

Ezekért kezdődik most a ti új mozgalmatok fűtőmunkástársaink. Nem tisztán anyagi javakért, de erkölcsi okokért is hívunk fel benneteket öntudatos szervezkedésre. Sok akadályon kell keresztül gazolnotok, sok körülményekkel kell megküzdenetek, de célokat csak így érhetitek el.

A zászlót kibontottuk! Ez az, amely alatt ti emberi megélhetést és a ti életereitök megbecsülését fogjátok magatoknak kiküzdeni!

LEVELEZÉS.

Nyugoti pályaudvar. (Éjjeli örök panasza.) A vasutas hadsereg rokkant katonái, az éjjeli örök fordultak hozzánk panaszzal, amiért most, a tél küszöbén, megtagadták tőlük az eddig még mindenkor megadott téli bunda kiadását.

Hogy mi indította a főnökséget ezen igazán jogos és méltányos kíváncságot megtagadására, ez előttünk igazán érthető.

Nem-e természetes az, hogy azok, akik hideg téli éjszakákon keresztül tesznek szolgálatot, megfelelő meleg ruhával látásanak el?

Nap-nap után jönnek a rendeletek, melyek az alkalmazottakat tiltják attól, hogy panaszokkal „illetéktelen” helyre forduljanak.

Mi magunk örülnénk a legjobban annak, ha ilyen panaszos levelek helyett művelődést nyújtó tudományos cikkeknek adhatnánk helyet lapunkban.

De mit tegyen az a szegény munkás, ha azt látja, hogy a főnöke, akinek róla *atyálag* kellene gondoskodni, a legridegebben elzárkózik a legjogosabb kérései elől.

Kérjük Daróczi állomásfőnök urat, hogy utasítsa az illetékes közegeket arra, hogy ezeknek a szegény embereknek — akik az államvasutak milliókra menő vagyona felett öröködnék — a téli bunda kiosztassék, nehogy az államvagyon feletti örökösben meglágyjanak.

Annál is inkább meg kell adni a téli ruhát, mert a legutóbbi miniszteri rendelet a nappali és éjjeli öröknek semmiféle kedvezményt nem adott.

Szeged. (Emberről pályafelügyelő.) Itt nálunk egy idő óta ismét garázdálkodni kezd a hatalmi gögtől elkapott pályafelügyelőnk, Gulyás István.

Ugyanis legutóbb a talpfakiosztás körül oly igazságtalanul járt el, amely felháborította a munkásokat, mert amíg a forgalmi hivatalnokoknak bőven juttatott, addig sok öregek pályamunkás egy darab talpfát sem kapott.

Horváth Ferenc bizalmiférfi szóval is kifejezést mert adni felháborodásának, amit meghallott Ugrai pályafelügyelő gyakornok és sietett beárulni, hogy a hazát megmentse.

A pályafelügyelő rögtön elbocsátotta Horváth munkástársunkat, holott a szavai-ban senkit személyében nem sértett meg.

A pályafelügyelő kegyetlen eljárását különben megmagyarázza az, hogy a munkásokat kényszeríteni akarja szövetségünkben való kilépésre és a szentkoronásokhoz való csatlakozásra.

Figyelemmel fogjuk kísérni Gulyás pályafelügyelő további garázdálkodásait, amelyet nem fogunk megtorlatlanul hagyni.

Az osztrák vasutasok győzelme.

Október 24-én végre létrejött a béke a Wien—Aspang-i vasut igazgatósága és alkalmazottai között. A harc 24 napig tartott és a szabályzatok pontos betartása azt eredményezte, hogy a teherforgalom teljesen megszűnt, a személyforgalom pedig alig volt fenttartható. Ezzel az osztrák vasutasok október elsején megkezdett harca a magánvasutak ellen befejezést nyert. A Wien—Aspang-i vasutasok teljes győzelme lezárja azoknak a diadaloknak sorát, amelyeket a vasutasok kitűnő szervezete eddig elért.

Nagyon kevés mozgalom járt még olyan fényes eredményre, mint az osztrák vasutasoknak ez a nagy mozgalmi. A harc nagyon nehéz előfeltételek között kezdődött és számtalan nehézséggel kellett megküzdeni. És mégis, még sohasem érték el munkások ily nagy gazdasági és erkölcsi eredményeket olyan csekély áldozatokkal, mint az osztrák vasutasok. Az osztrák kapitalista vállalatok leghatalmasabbjainak meg kellett hajolni a munkásság törhetetlen akarata előtt. A kormánynak vállalkoznia kellett a közvetítő szerepére és a közvélemény az uszítók erőlködéseinek ellenére is a vasutasok felé fordult.

Az osztrák magánvasutak személyzete csak nehéz szívvel határozta el magát a harcra. Vártak, amíg remélhettek valamit. A vasut-igazgatóságok hónapról-hónapra biztatták a személyzetet, de nem adtak semmi engedményt. A személyzetnek végre meg kellett mutatnia, hogy türelme nem tart örökké. Az igazgatóság azután megtanulhatta, hogy a bizalmatlanság drágábban osztható el, mint ha kellő időben a békés kiegyenlítés útjára lépve, a személyzetnek bizonyos engedményeket tettek volna.

Egy ismert latin közmondás szerint: aki gyorsan ad, kétszer ad. Az osztrák vasut-igazgatóságok most a lezajlott harcok után azt a drága leckét tanulták meg, hogy ez a közmondás megfordítva is alkalmazható. Tudniillik: aki későn ad, az kétszeresen fizet. Ha az igazgatóságok ezelőtt fél évvel tárgyalásokba bocsátkoztak volna, akkor a személyzetet sokkal kisebb engedményekkel kielégíthették volna. Megtakaríthatták volna a költséges harcot, amelyben vesztesek lettek és nem irányították volna a közönség figyelmét a magánvasutak rossz állapotára. A kormány terve: a vasutak államosítása, a magánvasutak provokáló eljárása folytán a közvélemény erős támogatását nyerte meg. Valamivel kevesebb büszkeséggel a vasutasok kívánságait minden rázkódtatás nélkül teljesíthették volna.

A munkások összes kategóriái jelentékeny fizetésemelést nyertek. A magánvasutak igazgatóságai még a harc előtt kijelentették, hogy belátják azt, hogy a nagy drágaság indokoltá teszi a fizetésemelést, de lehetőleg el akarták húzni a követelések teljesítését. A figyelmeztetések nem használtak semmit. A vasutas szervezetek ekkor a kellő időben figyelmeztették a társaságokat, hogy szeptember 30-áig várnak csak. Ha addig nem teljesítik kérelmüket, akkor október hó 1-én a szabályok alkalmazásával fogják a munkát folytatni. A gögös vasuti igazgatóságok erre azt válaszolták, hogy a kérelmet nem teljesíthetik, mert a legtöbb igazgatóság csak október közepe felé tart ülést. Az igazgatóságok e válaszzsal azt akarták mutatni, hogy „ők az urak a házban” és a vasutasoktól nem engedik cselekedeteiket befolyásolni. Ez a rideg eljárás végleg eldöntötte a harc dolgát. Október 1-én a vasutak összes alkalmazottai egyértelműleg megkezdtek a szabályok szigorú alkalmazását, illetőleg mint ellenfeleik mondják: a passzív rezisztenciát.

(Vége következik.)

Akik a ti állásaitokból huznak hasznát, azok az üzletemberek kötelesek benneteket támogatni azzal, hogy a Magyar Vasutast előfizetik.

A HÉT ESEMÉNYEI.

Nagy vasuti szerencsétlenség. Kölnből írják, hogy Ober-Aissen állomás előtt az alagútban néhány waggon kisiklott, de a lokomotív több kocsival tovább robogott a hidra s onnan a mélységbe zuhant. Öt utas azonnal meghalt. A többiek mind súlyosan megsebesültek, soknak halálosak a sérülései.

A vasut áldozata. A szerdára virradó éjszaka Budapesten a Francia-ut mellett egy embert találtak, aki eszméletlenül hevert a vasuti vágányok mentén. A jobb karja hiányzott: valószínű, hogy valamelyik vonat vágta le. A mentők a Rókus-kórházba akarták szállítani, de utközben meghalt. A zsebében talált iratokból megállapították, hogy a szerencsétlenül járt ember Lengyel Adolf, épületlakatos.

A fűtő gyorsvonat balesete. A fűtői gyorsvonat hétfőn a Lic és Plase állomások körül utolérte az előtte haladó tehervonatot és annak nekiment. A gyorsvonat gépe kisiklott, a tehervonat két utolsó kocsija megrongálódott és megsérült a tehervonat zárófékhez is. A Máv. igazgatóságtól kiadott jelentés szerint az utasok közül senki sem sérült meg.

Tizenhárom ember halála. Lahoreból jelentik: Az indiai északnyugati vasuton egy tehervonat beleütközött egy személyvonatba. 13 ember, ezek között a két európai gépész, életét veszítette, 11 megsebesült.

Vasutassors. Debrecenből írják: Trecseni József, a Máv. gépjárató műhelyében dolgozó lakatosmunkást csütörtökön súlyos baleset érte. Trecseni ugyanis kocsijavítással lévén elfoglalva, észre sem vette, hogy kocsija előtt tolatnak a oly szerencsétlenül járt, hogy az összeütközött kocsi lábát eltörték. Súlyos csonttörésével beszállították a kórházba.

Halál a sínekben. Kishegyesről jelentik, hogy a kishegyesi állomáson Mogonyi Ferenc gazdálkodót a Szabadkáról Zimony felé haladó vonat elütötte. A vonat elmeteszte Mogonyi nyakát a törzstől. Nem tudni még, hogy baleset vagy öngyilkosság történt-e.

Megint kigyulladt egy vasuti kocsikozó, ezúttal a Zentáról Szabadka felé menő vonat egy harmadosztályú kocsija. Az utasok meghúzták a vészféket, de a vonat csak Oromnál állt meg. Egyik utas kiugrás közben kitörte a lábát.

Szerkesztői üzenetek.

Ceglédi szentkoronás tagok. Jelentő a szentkoronásokra az önk. esete. Szédelőn nyújtották be a kilépési nyilatkozatokat még szeptember 20-án és október 29-én visszautasítottak ebből 87 darabot. De csak a munkásokét. Az „urakét” nem merték „visszadobni”. Illog október 29-én adták vissza a kilépési nyilatkozatokat, annak oka abban rejlik, hogy miután kilépni csak október 31-ig lehet, ne legyen idejük a kilépést újból bejelenteni. Azt helyesen teszik, ha ily körülmények között az üzletvezetőségnek tiltakoznak a hivatalos levonás ellen, sőt szükség esetén a jogtalanul levont járulékokat bírói úton visszaperlik. Az sem rossz eszme, hogy rendkívüli kerületi közgyűlést hívatnak egybe és ezen a kerület felosztását kimondják. Különben ugy értesülünk, hogy a kerület választmánya máris lemondott. Ismerik önök a patkányok viselkedését a süllyedő hajón?

Kolozsvárról Hajnal Ágost, Lechmüller Ferenc, Szabó Gyula, Lenkei Gyula, Mátéh Miklós, Lenkei István, Adorján Adolf és még egy olvashatatlan aláírással, arra kérnek bennünket, hogy a f. é. október hó 18-iki számban megjelent „Munkások üdvözlése” című cikkünket helyesítsük.

A nyolc aláíró szerint a táviratot 241 munkás hozzájárulásával a munkások által összerakott fillérekből küldték el Kossuth Ferencnek.

Ezzel szemben bizonyítani tudjuk, hogy több száz munkás nem járult hozzá az üdvözlő távirat menesztéséhez.

Az azonban igaz lehet, hogy a távirat továbbításához szükséges 4 koronát a nyolc „helyreigazító” adta össze, ily módon akarván napibérüket is „helyreigazítani”.

Elvégre tudja Pál, mit kaszál.

Zoltán állomásfelügyelő, Kőbánya. Ön a munkásokat, bárha nem is ön alá tartoznak, coki lustának hívja. A napokban meg is kapta ezért a magáét. Csakhogy megeshetik, hogy az akkoriban tett ígéret valóra válik, ez azonban cseppet sem volna kellemes dolog, mert a torony elvégre mégis csak magas.

Biebert Jánosné, Arad. A szövetségi ügyészek bizonyára jól esnek a nyilvános köszönet, amiért férjét ért balesete miatt indított pörét oly sikeresen fejezte be, azonban ilyenmő köszönet nyilvánításnak már csak azért sem adhatunk helyet, mivel az ügyész saját maga kijelentése szerint kötelességteljesítésért köszönetet nem vár.

Felelős szerkesztő: Faragó Dezső.

Világosság könyvnyomda r.-t. Budapest, VII. Nyár-utca 1.

HIRDETÉSEK.

E rovat alatt közlöttekért a kiadóhivatal nem vállal felelősséget.

Első Leánykiházasító Egylet mint Szövetkezet. (Gyermek- és életbiztosító intézet.) Budapest, VI., Teréz-körút 40-42. Alapított 1863-ban. Folyó év október havában 2.074,300 kor. értékű biztosítási ajánlat nyújtott be és 1.806,700 korona értékű új biztosítási kötvény állított ki. Biztosítási összegek fejében 106.960 korona 56 fillér fizettetett ki. 1907. év január hó 1-től október 31-ig bezárólag 19.227,130 kor. értékű biztosítási ajánlat nyújtott be és 16.482,630 kor. értékű új biztosítási kötvény állított ki. Biztosított összegek fejében a folyó évben 1.002,076 kor. 80 fillér és az intézet fennállása óta 12.205,322 kor. 74 fillér fizettetett ki. Ezen intézet a gyermek- és életbiztosítás minden nemével foglalkozik a legolcsóbb díjtételek és legelőnyösebb feltételek mellett.

Minden drágább lesz! — így sóhajt a háziasszony. *Minden drágul!* — panaszkodik a háziúr. Minden drágul! — így siránkozik mindenki. Csak egy dolog nem lett drágább s ez a nyolcad- és a negyedsorsjegy, melylyel ma mindenki játszik, vagy legalább is kellene hogy játszik! Ezeknek az ára ma, éppúgy, mint tíz év előtt mind a 6 osztályra 20, illetve 40 kor. Ezek a kicsiny kiadások valóban nincsenek arányban a nagy nyereményeséllyel. Hogy játszani kell, ezt mindenkinek már a természetes esze diktálja. De hol? Az a kérdés! Melyik osztálysorsjegyárúsnál? A helyes válasz erre a következő: Annál az elárúsnál tessék vásárolni, kinek legnagyobb a szerencséje! E tekintetben első hely illeti meg a *Bogdány S. fővárosi sorsjegyiroda részvénytársaság*ot, Budapest, Károly-körút 20, mely bankház már ötször fizette ki a 600.000 koronás jutalmat, kétszer a 400.000 koronás, négyszer a 200.000 koronás, hatszor a 100.000 koronás főnyereményt és számtalan sorozatát a többi főnyereménynek, úgy hogy joggal mondható: *Bogdány szerencséje páran.*

Tyukszem-tapasz

darabja 10 fillér.

50 darabon felüli rendelésnél bérmentve szállítja:

SUBA IMRE, Vecsés

(Pestmegye.)

Magyar Vasutas Naptár

1908-ra már megjelent!

Felkérjük a csoportok vezető-seit, tudassák velünk, hogy hány darab naptárt küldjünk részükre.

Egy munkáscsalád szerencséje. Régi igazság, hogy ahol legnagyobb a szükség, legközelebb a segítség. Különös hálával emlegeti ezt az igazmondást az a szegény munkáscsalád, mely a szerencsés sors jóvoltából a fenyegető szükségben tisztes engyomhoz jutott. A szorgalmas, derék családfő önhibáján kívül munkáját, kenyérkeresetét veszítve, hirtelen kopogtatott új munka, új foglalkozás után, mindenütt zárt ajtókra talált a munka híján. A szerény otthonba már-már a fenyegető nyomor költözött, midőn a szerencse egy sugara ismét boldogságot varázsolt a kétségbeesett családi körbe. A derék munkás ugyanis a jobb napokban meglakartott fillérekkel osztálysorsjegyet vásárolt és ujjongó örömmel változott kétségbeesése, midőn a napokban a Gaedicke A. budapesti bankház, melynél a szerencse sorsjegyet vásárolta, arról értesítette, hogy a 60.000 koronás főnyereményt nyerte meg. A Gaedicke bankház, melynek a szerencse állandó kísérője, nyolc nyolcadban adta el a sorsjegyet és a munkáscsaládon kívül még számos szegénysorsú kis embernek teremtetett jólétet.

Bogdány S. R.-T. Budapest.**Nagyobb nyereményesély! Csekély kockázat!****a m. kir. szabadalmazott osztálysorsjátékban,****ha 8 egymásután következő számokban részesedik,**

mert természetes, ha például **8/8 egymásután következő sorsjegyet** vásárolnak, **nagyobb az esély magasabb nyereményre**, mintha csak **egy számmal** játszanak **egy egész sorsjegyre!**

Bizonyos, hogy minden második sorsjegy nyer, tehát feltételezhető, hogy 8 szám közül **legalább 4-et** huznak ki nyereménnyel. Több személynek, kik közösen játszanak, különösen ajánlható a játéknak **az az ideális módja**, hogy 8 egymásután következő számot vásároljanak, mert még egy szerencsétlen kezű embernek is kell nyernie, ha **szerencsés játékosokkal szövetkezik.**

A megrendelés sürgősen eszközöndő. Vidékre szétküldés csak utánvét mellett vagy a pénz előleges beküldése után. **Postatakarék-lapokat** szívesen küldünk. **Az I-ső osztályu sorsjegyek árai:**

8 nyolcad szám	8 nyolcad sorsjegy	12.— korona	Egy nyolcad sorsjegy	1.50 korona	8 nyolcad szám
11061	16 " " "	24.— " "	Egy negyed " "	3.— " "	119960
11062	24 " " "	36.— " "	Egy fél " "	6.— " "	119961
11063			Egy egész " "	12.— " "	119962
11064					119963
11065					119964
11066					119965
11067					119966
11068					119967
Összesen					Összesen
12 korona					12 korona

Az I-ső osztály huzása november hó 21 és 23-án.

Bogdány S. Fővárosi Sorsjegyiroda Részv.-Társ.
a m. kir. szab. osztálysorsjáték felárúsitói

Budapest, IV. ker., Károly-körút 20. szám.

Távíratl cím: FORTUNA.

Telefon 83-18.

ki eddig eredménytelenül játszott az osztálysorsjátékban,
ki még egyáltalán nem kísérelte meg abban szerencsáját,
ki tényleg főnyereményhez akar jutni,
ki pontos és előzékeny kiszolgálásban akar részesülni, az forduljon bizalomteljesen a legnagyobb szerencsegyűjtődéhez:

Gaedicke

bankházához

Budapest, Kossuth Lajos-utca 11.

Az I. osztály huzása nov. 21 és 23-án.

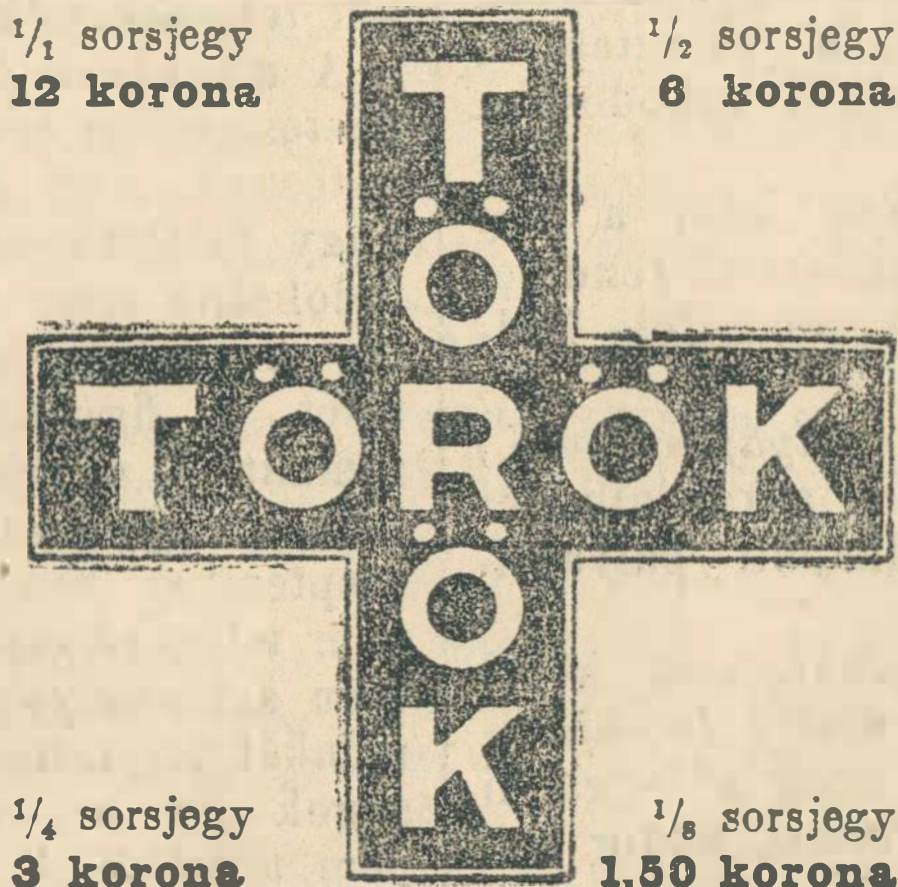
Ezen huzásokhoz ajánlunk:

Egész	Fél	Negyed	Nyolcad	sorsjegyet
12.—	6.—	3.—	1.50	koronáért.

A pénz beküldéséhez szükséges postai befizetési lapok ingyen és bérmentve.

Egyetlen egy és pedig a most befejezést nyert 20. osztály sorsjátékban nagyrabecsült vevőinknek a következő nagyobb nyereményeket fizettük ki:

400.000, 90.000, 60.000, 40.000, 25.000,
2 á 20.000, 15.000, 10.000 és sok 5000 k.-ás
és egyéb nyereményeket.

 $\frac{1}{4}$ sorsjegy
12 korona $\frac{1}{2}$ sorsjegy
6 korona $\frac{1}{4}$ sorsjegy
3 korona $\frac{1}{8}$ sorsjegy
1.50 korona

Szíves azonnali rendelést kérünk fenti számokra, hogy a szerencseszámok közben el ne fogyjanak.

A hét melyik napja különösen fontos Önnek?

Oly számot szíveskedjék nálunk megrendelni, mely azon nap mellett áll, melyen különös élményekben volt része.

Vasárnap	Hétfő
2400	3210
Kedd	Szerda
35351	40786
Csütört.	Péntek
58399	88962

Szombat
109518

Török A. és Társa
bankház r.-t. Budapesten.

Legnagyobb osztálysorsjegy-üzlet.

Központ: IV. ker., Szervita-tér 30. sz. alatt.
Fiókok: Váci-körút 4, Teréz-körút 46. szám.